

02144025 számú
Hangszerkészítő és -javító II. (rézfúvós) megnevezésű
szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1. megnevezése: Hangszerkészítő és -javító II. (rézfúvós)
- 1.2. besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján:
0214

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés

- 2.1. megnevezése: Hangszerkészítő és -javító II. (rézfúvós)
- 2.2. szintjének besorolása
 - 2.2.1. az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 4
 - 2.2.2. a Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 4
 - 2.2.3. a Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 4

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése (A megfelelő elem kiválasztandó):

- a) A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- b) A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.
a képesítési követelményt előíró jogszabály helye:
- c) Nem releváns

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A szakképesítéssel rendelkező a megszerzett ismeretei alapján szakmai irányítás és felügyelet mellett képes:

- a hangszercsalád tagjain a tanult szakmája szerinti hangszerész műhelyben a mindennapi munka során felmerülő átlagos munkafeladatokat elvégezni, a hangszercsalád tagjain javítási, készítési és hangolási alapfeladatokat megoldani,
- a javításokat a szakmai szabályok és hagyományok betartása mellett, a korszerűség szempontjait is figyelembe véve elvégezni,
- szakszerűen használni és karbantartani eszközeit, szerszámait,
- a munkavégzéshez szükséges dokumentációt elkészíteni,
- balesetmentesen, a környezet veszélyeztetése nélkül dolgozni,
- együttműködni kollégáival, mindig kész a tanulásra, fejlődésre,
- a szakmai etikai normákat betartani, hivatásnak tekinteni szakmáját.

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása (A megfelelő elem kiválasztandó)

- a) Nem áll szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt
- b) Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll:

- az oltalom típusának megjelölése:
- nyilvántartó hatóság:
- azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma:

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

- 6.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség
 6.2. Szakmai előképzettség: nincs
 6.3. Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges
 6.4. Szakmai gyakorlat időtartama: nincs
 6.5. Szakmai adottságok, készségek felmérése: szükséges a gyakorlati próbamunka területén

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám: (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege.)

7.1. Iskolai rendszerű képzésben: a kerettanterv szerinti óraszám

8. A szakmai követelmények leírása

a) Nem modulszerű felépítés: Hangszerkészítő és -javító II. (rézfúvós) tevékenysége

- Képzési forma:
 - Csoportos
 - Egyéni felkészítés
 - Távoktatás

| Készségek, képességek | Ismeretek | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök | Önállóság és felelősség mértéke |
|---|--|---|---|
| Képes a tanultakat összefüggéseiben látni és folyamatosan bővíteni szakmai, hangszer-történeti ismereteit. | Ismeri az adott hangszer kialakulását, fejlődéstörténetét, osztályozását, szerkezeti egységeit. | Mindig szem előtt tartja a tanultak alapján a stílusjegyek megfelelő alkalmazását. | Szakmai felügyelet mellett alkalmazza ismereteit. |
| Képes a megfelelő viselkedésformát alkalmazni az ügyféllel szemben a hangszerátvétel során, valamint rendelkezik az átadás-átvétellel kapcsolatos komplex tudással. | Ismeri a javítandó hangszer átvételének lépéseit, a hibák felmérésének és azonosításának szabályait. | Fontosnak tartja az ügyféllel, partnerekkel való helyes és hatékony kommunikáció elsajátítását, tisztában van ennek jelentőségével. | Szakmai felügyelettel látja el az átvételi, hibaaazonosítási feladatait, szorosan együttműködik munkatársaival. |
| Munkája során képes a szakmai egyeztetéseken a szaknyelv megfelelő használatára. | Ismeri és helyesen alkalmazza a szakmai nyelvezetet, a szakterület terminológiáját. | Tanulási helyzetekben, feladatokban nyitott a tudását növelő tevékenységekre. | Együttműködik kollégáival, betartja a szakmai etikai normákat. |

| | | | |
|---|--|---|---|
| Képes a feladatnak megfelelő anyagok kiválasztására, az anyagkezelés, a tárolás, gyártásismeret gyakorlati alkalmazására. | Ismeri a hangszerkészítés, javítás során alkalmazandó anyagokat, azok tulajdonságait, a gyártásismeret alapjait, valamint a szakmában használatos egyéb anyagokat. | Felelősséggel használja az anyagokat, építi be munkája során az anyagismerttel és az adott technológiával kapcsolatos tudásanyagát. | Szakmai felügyelet mellett alkalmazza a tanultakat és tisztelettel bánik az anyagokkal. |
| Képes a javítási tervhez munkafolyamatokat ütemezni. | Tisztában van az adott hangszer javítására vonatkozó folyamatok lépéseinek megtervezésével. | Törekszik a minőségi munkavégzésre és igényes kivitelezésre. | Önállóan értelmezi, és szakmai felügyelettel alkalmazza ismereteit. |
| Képes a szakmai rajz olvasására, értelmezésére, elvártaknak megfelelő alkalmazására. | Ismeri a javítás során alkalmazandó szakmai rajz alapjait. | Felelősséggel törekszik az előírások, szabályok helyes alkalmazására. | Hatékonyan együttműködik szakmai vezetőjével. |
| Képes esetenként több összetevőből álló feladatok/műveletsorok elvégzésére. | Tisztában van az adott hangszer készítésével, javításával kapcsolatos számítási, mérési feladatokra vonatkozó előírásokkal. | Törekszik a precíz feladatellátásra a minőségi munka megvalósítása érdekében. | Szakmai felügyelettel végzi munkáját. |
| Képes értelmezni és helyesen alkalmazni a hangszerakusztika alapjait, a hangoláselméleti ismereteit. | Tisztában van a hangszerakusztikai és hangszeresztetikai ismeretekkel. | Nyitott a tanultak minél hatékonyabban történő gyakorlati megvalósításában. | Szakmai vezetőjével egyeztetve végzi feladatát. |
| A tanultak alkalmazásával képes az adott készítési illetve javítási feladat ellátására. | Tisztában van a zenei ismeretek alapjaival. | Törekszik a gyors, hatékony és minőségi munkára. | Egyszerű feladathelyzetekben önállóan dolgozik. |
| Képes a tervezett funkcióinak megfelelően rendeltetésszerűen használni és alkalmazni az adott anyagokat. | Tisztában van az anyagmegmunkálásra vonatkozó ismeretekkel, előírásokkal. | Törekszik az alap- és segédanyagok szakszerű és gazdaságos felhasználására. | Hatékonyan együttműködik szakmai vezetőjével. |
| Betartja a műhelymunka szabályait, az eszközhasználati és munkavédelmi szabályokat. | Ismeri és szakszerűen használja az eszközöket, gépeket, valamint tisztában van ezek karbantartásával és az anyagok tárolási szabályaival. | Elkötelezetten figyel munkakörnyezetére, az előírásokra tudatosan figyelemmel van. | Felelősséggel betartja a munkabiztonsági szabályokat. |
| Betartja és helyesen alkalmazza a baleset- és tűzvédelmi szabályokat. | Tisztában van a munka-, baleset-, és tűzvédelem alapjaival. | Felelősséggel gondolja át feladatait, figyelemmel a biztonságtechnikai szabályokra. | Önállóan képes felelősséggel gondolkodni és tevékenykedni. |

| | | | |
|--|---|--|--|
| Képes a tanultakat összefüggésükben látni, folyamatosan bővíteni ismereteit. | Ismeri a szakterület jeles képviselőinek munkásságát, folyamatosan bővíti tudását. | Tiszteletben tartja és értékként kezeli az elődök munkáját, eredményeit. | Önállóan tájékozódik a neves irányzatokról és képviselőikről. |
| Képes értelmezni és használni írott, olvasott és beszéd formában az alapfokú idegennyelvű szaknyelvet. | Alapszinten ismeri és érti az idegennyelvű szaknyelvet. | Tudatosan igyekszik fejleszteni idegennyelvi ismereteit, tisztában van ennek jelentőségével. | Szakmai vezetője segítségével tájékozódik és frissíti ismereteit az idegennyelvű szakirodalom területén. |
| Figyelemmel kíséri a szakirodalmat. | Folyamatosan bővíti tudását és szakmai vezetőjével egyeztetve hasznosítja ismereteit munkája során. | Elkötelezett a minőségi munkavégzés magas szinten tartása, javítása iránt. | Önállóan tájékozódik a szakirodalomban. |

9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

Ajánlott mindenki számára, aki a kézművesség és zene világát szereti, s a hangszerek készítésével, javításával alkotó munkát szeretne végezni. Magyarország „zenei nagyhatalom”. Ezt a státuszát hangszerek nélkül, így hangszerészek nélkül sem tudja fenntartani. Tehát kultúránk és kulturális életünk fontos alapfeltétele, hogy a Hangszerkészítő és -javító szakmára folyamatos és minőségi utánpótlást tudjon felnevelni.

10. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása

10.1. Személyi feltételek: Az egyes vizsgatevékenységek lebonyolításában a hatályos köznevelésről és szakképzésről szóló törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

10.2. Tárgyi feltételek:

A szakmai képzés lebonyolításához és a képesítő vizsgához szükséges eszközök és felszerelések:

| A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék |
|---|
| Kéziszerszámok |
| Kisgépek |
| Munkapad |
| Hangszercsoportok szerinti speciális gépek (pl.: hangológép, húrfonógép, esztergagép, másológép, marógép, forrasztó-berendezés, sípöntő stb.) |
| Speciális sablonok |
| Speciális eszközök |
| Speciális, a hangszer anyagához és felépítéséhez megfelelő megmunkáló szerszámok |
| Kommunikációs eszközök |
| Számítógép, Irodaszerek, Nyomtató, Telefon, Internet |

| |
|--|
| hozzáférés, |
| Egyéni védőfelszerelések |
| Munkabiztonsági berendezések |
| Környezetvédelmi berendezések |
| Szakmailag megfelelő és szükséges alapanyagok, nyersanyagok, segédanyagok, javítandó hangszerek, hangszer-részek |

10.3. Vizsgatevékenységek részletes leírása

| Megnevezése | Időtartama | Egyes vizsgatételek és feladatok bemutatása | A mérés módszere | Az értékelés szempontjai | Súlyozása százalékban kifejezve a vizsga egészének értékelésében | Egyéb követelmények |
|-------------------------------------|---|--|--|--|--|--|
| Központi írásbeli vizsgatevékenység | 240 perc | 1. szakismeret 2. anyagismeret 3. szakrajz 4. hangszeresztétika 5. hangszerakusztika | 1. esszéírás 40 pont 2. esszéírás. 15 pont 3. alkatrész tervezése, rajzolása, szakrajz készítése 15 pont 4. esszéírás 15 pont 5. szakszámítás + esszéírás 15 pont | Elméleti ismeretek helyes visszaadása, szakszerű, rendszerezett, összeszedett fogalmazás | 30 | |
| Gyakorlati vizsgatevékenység | 360 perc | Javítási és/vagy alkatrész-készítési feladat | A részfeladatok nehézségének megfelelő súlyozással (összesen 100 pont) | Pontos, esztétikus, szakmailag jól átgondolt és kivitelezett gyakorlat | 50 | Balesetmentesen, a környezet veszélyeztetése nélkül dolgozni |
| Szóbeli vizsgatevékenység | 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc) | 1. szakmai elméleti tétel 2. rokon-szakirányú elméleti tétel 3. záródolgozat bemutatása | 1. részletes kifejtés (70 pont) 2. részletes kifejtés (15 pont) 3. szakmai megbeszélés (15 pont) | Elméleti ismeretek helyes visszaadása, szakszerű, rendszerezett, összeszedett fogalmazás | 20 | |

10.4. A képesítő vizsga egészének értékelése:

Javítóvizsga esetén csak az elégtelenre, illetve pótlóvizsga esetén csak az igazoltan nem teljesített vizsgatevékenység ismételése szükséges.

Vizsgafeladatonként külön-külön kell teljesíteni a minimumkövetelményt. Ha 1-1 vizsgatevékenység (írásbeli, gyakorlati vagy szóbeli) értékelése elégtelen, akkor csak abból a vizsgatevékenységből kell javítóvizsgát tenni. Szóbeli vizsgatevékenység esetében, ha a rokon-szakiránnyal kapcsolatos témakörök általános ismertetését minimum alatt teljesíti, akkor a szóbeli vizsga elégtelen, sikertelen.

Az írásbeli szakmai ismereti kérdésre minimum 50%–ot, az anyagismereti, szakrajzi, akusztikai és esztétikai kérdésre külön-külön min. 25 %–ot kell teljesíteni. (Ha mindenképp csak minimumot teljesít, még nem éri el az elégséges osztályzatot.)

Az összesen elért pontszám alapján a következőképpen osztályozható:

- 0 – 50 pont elégtelen (1)
- 51 – 60 pont elégséges (2)
- 61 – 70 pont közepes (3)
- 71 – 80 pont jó (4)
- 81 – 100 pont jeles (5)

10.5. A képesítő vizsga menetének leírása:

10.5.1. A vizsgára bocsátás feltétele:

- a) Az iskolai rendszerű szakmai képzésben az évfolyamok teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak – a szakképesítés kerettantervében meghatározottak szerint.
- b) A vizsgára bocsátás feltétele egy, a képzőintézmény által meghatározott vagy jóváhagyott témában megírt és az előírt tartalmi és formai követelmények szerint elfogadott záródolgozat.

Záródolgozat elkészítésével kapcsolatos paraméterek:

1.A záródolgozat tagolása:

- Köszönetnyilvánítás
- Tartalomjegyzék
- Hangszertörténet (A választott hangszer rövid története: 3-5 oldal)
- Záródolgozati téma kifejtése
- Szakirodalom

2.A záródolgozat elkészítésével szembeni általános elvárások:

A záródolgozathoz legalább 3 db. A4-es (vagy ennél nagyobb), a szabványnak megfelelő műszaki rajzot kell mellékelni a szakrajz tanárának követelményei szerint.

Továbbá, amennyiben a záródolgozat témájához kapcsolódó akusztikai mérés is készült, akkor azt az akusztika tanár elvárásai alapján a záródolgozattal egybekötve érdemes mellékelni.

3.A záródolgozat minimális terjedelme:

25 számítógépen szerkesztett oldal (a választott téma írásos kidolgozása) Word formátumban – ké-

pek, ábrák, az akusztikai mérési eredmények, valamint a Köszönet, a Tartalomjegyzékek, az általános Hangszer-történeti fejezet, a Bibliográfia és a Szakfolyóiratok jegyzéke nélkül.

A4-es papírméret kötelező. Oldalanként kb. 34 sorban, 80-90 karakter/sor. Ettől eltérő elrendezés, de ennek megfelelő mennyiség indokolt esetben elfogadható. Kérdéses (vítás) esetben: min. 72000 karakter (az érdemi rész). Természetesen, több lehet.

4.A záródolgozat beadási határideje:

- Témaválasztás az oktató mester és a szaktanár jóváhagyásával: a leadást megelőző évfolyam során, május első hetében.
- Témavázlat, tartalomjegyzék, rövid történet, bibliográfia; könyvészet: október 31.
- Bekötetlen változat: január 31.
- A kész záródolgozat leadási határideje: április első hetének végéig (2 bekötött példányban és 1db. számítógépes mentett változatban - CD-n, pendrive-on, file-ban, stb.)

5. Konzultációs Naplót rendszeresen vezetni kell a benne előírt módon, egyet a záródolgozathoz, egyet az Akusztikai méréshez (amennyiben a záródolgozat témájához kapcsolódik) és ezek eredetijét a záródolgozathoz kötelező mellékelni. (Nélkülük a záródolgozat nem értékelhető.)

10.5.2. Írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Központi írásbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése: Öt témakörből összeállított különálló vizsgafeladat megoldása az alábbiak szerint:

1. Szakismeret témakörben a feladat: esszéírás. Elérhető maximális pontszám: 40 pont
2. Anyagismeret témakörben a feladat: esszéírás. Elérhető maximális pontszám 15 pont
3. Szakrajz témakörben a feladat: alkatrész tervezése, rajzolása, megadott formában (szakrajz, műhelyrajz, ill. szabadkézi rajz) Elérhető maximális pontszám 15 pont
4. Hangszeresztétika témakörben a feladat: esszéírás Elérhető maximális pontszám 15 pont
5. Hangszerakusztika témakörben a feladat: A.) szakmai számítás és B.) esszéírás Elérhető maximális pontszám 15 pont

A vizsgafeladat időtartama összesen 240 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30 %

10.5.3. Gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Javítási és/vagy alkatrész-készítési feladat

A vizsgafeladat ismertetése: A hangszercsoportához tartozó, gyakran előforduló többretű javítási és/vagy alkatrész-készítési feladat végrehajtása szakrajz, táblázat, vagy a vizsgabizottság útmutatása alapján.

A vizsgafeladat időtartama: 360 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 50 %

10.5.4. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai elméleti feladatok

A vizsgafeladat ismertetése: Szóbeli beszámoló a programkövetelmény alapján összeállított központi tételsorból húzott tétel A) és B) témaköreiből, valamint C) feladat szerint történő szakmai megbeszélés

A) Vizsgafeladat: Szakmai elmélet témakörei

Elérhető maximális pontszám: 70 pont

B) Vizsgafeladat: Rokon-szakirányokkal kapcsolatos témakörök

Elérhető maximális pontszám: 15 pont

C) Vizsgafeladat: Záródolgozat bemutatása

Szakmai megbeszélés a záródolgozatban feldolgozott témáról és a feldolgozás pozitív és negatív részleteiről.

Elérhető maximális pontszám: 15 pont

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő: 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 20 %

10.6. A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja és feltételei: -

10.7. A képesítő vizsgán használható segédeszközök és használatuk részletes szabályai:

Írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység feladatainak teljesítéséhez általános, ill. hagyományos rajzeszközök, íróeszközök, számológépek használhatóak, azonban „okos-gépek”, telefonok, tabletek, számítógépek, programozható gépek nem használhatóak.

Gyakorlati vizsgatevékenység feladatának teljesítése közben saját kézi-szerszámok is használhatóak.

10.8. A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

| |
|--|
| 11.A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek: |
|--|